

Sche dus lavuran per be ina paja

Dunnas da purs che vulan gudagnar daners ristgan che l'um perda ils pajaments direct

■ **(anr/vi) Sche la dunna dat scola e l'um fa il pur, po in pèr tuttenina vegnir en ina fitg penibla situaziun. In dad els dus lavura per il gat.** Perquai ha la cussegliera dals chantuns *Christine Beerli*, pld, inoltrà ina interpellaziun ch'è vegnida tractada ier en la chombra pitschna a Berna.

Ils pajaments directes per purs vegnan scursanì u insumma betg pli pajads, sche las entradas da la famiglia èn pli autas. Questa reglamentaziun è vegnida introducida per che persunas, che fan sper lur clamada il pur, na possian betg pli retrair subvenziuns dal stadi. L'exempel classic è: Il veterinari che ha anc in pitschna puraria. Lez na po uss betg pli incassar pajaments dal stadi. Tar la revisiun da la lescha agrara n'han ins dentant betg badà ch'ins fa in midament che discriminescha las dunnas da purs. Pir suenter la revisiun è quai sa mussà. E l'effect da questa situaziun è: I va cun il tschaffen da maridar tar giuvens pèrs che fan il pur sche la dunna gudagna.

Pli perdet da na maridar

En tut las domenas sa sprovan ins d'evitar ch'il stadi civil chaschunia dischavantatgs, declera *Christine Beerli* envers l'anr: Uschia hajan ins meglierà ils ultims onns las reglamentaziuns da l'AVS, dal dretg da divorzi etc. Plaunsieu elimineschian ins tut las discriminaziuns che sa basian sin il fatg ch'in pèr e maridà u na-maridà. Ils purs survegnian main pajaments directes sche lur entrada taxabla surpassia ils 80'000 francs. Cura ch'ins

Per evitar la sperdita da las subvenziuns ston uffants da puras e purs cun ina occupaziun accessorica sa cuntentar en l'avegnir cun geniturs na betg maridadas. LO

haja decidì quai, hajan ins betg vesì che quai po effectuar malgistadads. Uss hai dà ina situaziun che giuvens pèrs che fan il pur, na maridan betg pli. Il pur perdis uschiglio ils pajaments directes damai che l'entrada da la dunna figurescha tuttenina en l'imposiziun da la taglia federala da famiglia.

Svalitaziun da la prestaziun ecologica

En la risposta che *Beerli* ha survegnì sin sia intervenziun hai num: «Il cussegl federal vesa la discriminaziun indirecta che po sa resultar per las puras.» Ina schliaziun per quest problem n'è dentant betg en vista. Il problem saja ch'ils

pajaments directes hajan ina cumponenta sociala. Els muntian perencunter era ina paja per ina prestaziun ecologica. Uschesprest sco la cumponenta sociala croda davent – e la famiglia da purs ha daners da l'entrada da la dunna – na vegn la subvenziun betg pli dada. «Quai svalitescha la prestaziun dal pur», di *Beerli*: «Ins lavura simplamain gratuit.» In recept, co igl è da guntgir questa situaziun, na ha ni il cussegl federal ni *Christine Beerli*. Sch'ins midass puspè la lescha agrara pudess quai dar novas malgistadads, dat *Beerli* da patratgar. Da tegnair en egl saja dentant l'imposiziun da taglias da famiglia. Questa discriminaziun stoppia vegnida eliminada

a lunga vista cun ina midada da l'imposiziun da taglias da famiglia. Ina studia ch'è dacurt cumparida mussa differentas vias novas. A curt termin vegn il cussegl federal dentant be reagar sch'i sa resultass grevas malgistadads socialas.

Forsa fin avant dretgira federala

La Uniun da puras svizras s'oppona gia daditg encunter las novas reglas da pajaments directes ed ha era laschà far ina expertisa giuridica. Tenor lezza violeschan las reglamentaziuns per pajaments directes la costituziun: En spezial vai encunter l'artigel d'egualità e la prescripziun che persunas maridadas e na-maridadas ston vegnir tractadas tuttina. La uniun da puras pretendan perquai che la paja da la dunna na vegn betg resguardada tar la calculaziun per ils pajaments directes.

L'Uniun da puras svizras ha era chattà in pèr che fiss prompt da purtar plogn e trair il cas enfin avant la dretgira federala sch'i fa da basegn. L'emprim emprovan l'uniun dentant da cuntanscher insatge sin la via politica. Sper *Christine Beerli* fa era la parlamentaria *Christiane Langenberger* attent sin questa tematica en il cussegl naziunal.